

Trendrapportage 2026

Slachtofferhulp Nederland

Aantal slachtoffers
fors toegenomen

Stijging inwonertal
leidt in toekomst tot
meer slachtoffers

Meer behoefte aan
slachtofferhulp

Behoeften
slachtoffers steeds
beter in beeld

Meldingen huiselijk
en seksueel geweld
fors gestegen

Online criminaliteit
maakt 2,5 miljoen
slachtoffers

Verkeersongevallen
hebben grote
impact

Positie slachtoffers
in wetgeving
verbeterd

Voorwoord van Rosa Jansen

Aantal slachtoffers fors
toegenomen

Stijging inwonertal leidt tot
meer slachtoffers

Meer behoefte aan
slachtofferhulp

Behoeften slachtoffers
steeds beter in beeld

Meldingen huiselijk en sek-
sueel geweld fors gestegen

Online criminaliteit maakt
2,5 miljoen slachtoffers

Verkeersongevallen hebben
grote impact op het leven

Positie slachtoffers in
wetgeving verbeterd

Recht en herstel voor ieder slachtoffer

Onverwacht, ingrijpend en wellicht ook ontwrichtend. Het is wat velen van ons ieder jaar weer overkomt. 3 miljoen slachtoffers van geweld, diefstal of inbraak. 2,5 miljoen van een online-delict. 1,7 miljoen van discriminatie en 450.000 van een verkeersongeval. Allemaal in Nederland in het afgelopen jaar. Het zijn duizelingwekkende aantallen. Aantallen die met het stijgen van de bevolking en van de online criminaliteit waarschijnlijk verder zullen toenemen.

Achter ieder delict of ongeluk gaat minstens één mens schuil. Vaak met een gezin, familie, vrienden, getuigen of omstanders. Slachtofferschap overkomt je, zonder dat je erom hebt gevraagd. Van het ene op het andere moment kan de regie over je leven of bezittingen wegvallen. En soms ook je gevoel van veiligheid en vertrouwen. Veel mensen vinden met de tijd een weg om met de gevolgen om te gaan. Maar te vaak komen zij grote drempels tegen op weg naar recht en herstel.

Aandacht aan, oordeel uit

In de ondersteuning van mensen die slachtoffer zijn geworden merken we bij Slachtofferhulp Nederland dagelijks wat nodig is: *'aandacht aan, oordeel uit'*.

Aandacht is de houding waardoor je een mens niet wegkijkt, zorgen niet wegedeneert, niet wegpraat, maar laat zijn wat er is. Met steun, ruimte en begrip weten mensen vaak veerkracht te vinden. Luisteren, zonder te oordelen, naar wat een slachtoffer nodig heeft om te herstellen. Het maakt een wereld van verschil.

Geen toegang tot aandacht en rechten

Nog altijd blijven (te) veel slachtoffers verstoken van aandacht en handhaving van hun rechten. De aangiftebereidheid is bij veel delicten erg laag, deels door angst, onwetendheid of lage verwachtingen. Van alle aangiftes komt slechts een beperkt deel daadwerkelijk op zitting. Ook daar blijft de handhaving van slachtofferrechten steeds weer een uitdaging. Bij al die zaken die op een andere manier worden afgedaan, hebben slachtoffers geen mogelijkheid hun slachtofferrechten in het strafproces uit te oefenen.

In de geestelijke gezondheidszorg zijn de wachttijden lang. Zo is het schrijnend om te zien wat er aan rehabilitatievoorzieningen voor daders en (ex-) gedetineerden bestaan, terwijl slachtoffers zelf via de eigen zorgverzekering, vaak met een eigen financiële bijdrage, herstel moeten zien te vinden.

Herstelrecht naast strafrecht

Er is meer ruimte nodig voor andere vormen van erkenning, naast het strafrecht. Ik ben blij dat dit steeds beter doordringt. Deze zoektocht biedt kansen om meer duurzame oplossingen te bieden en het strafrecht op onderdelen te verlichten. Mede door de toename van online criminaliteit zien we in snel tempo het aantal misdrijven toenemen waarbij grote groepen slachtoffers in één keer worden geraakt. Er is ruimte en vernieuwing nodig in de ketenaanpak om slachtoffers de steun te bieden in recht en herstel die ze nodig hebben. Nu is de focus op daders nog te eenzijdig.

Trendrapportage Slachtofferhulp Nederland

Deze trendrapportage is bedoeld om overzicht te bieden in de meest actuele trends in de prevalentie van verschillende soorten van slachtofferschap (hoe vaak het voorkomt), in de impact ervan op slachtoffers en in de ontwikkelingen die er zijn, bijvoorbeeld in wetgeving, om slachtoffers beter te ondersteunen in het vinden van recht en herstel. Overzicht is hard nodig, want te veel slachtoffers ondervinden nog te weinig oordeelloze steun en erkenning om te herstellen van wat ze is overkomen.

Rosa Jansen,
voorzitter Raad van Bestuur

Voorwoord van Rosa Jansen

Aantal slachtoffers fors toegenomen

Stijging inwonertal leidt tot meer slachtoffers

Meer behoefte aan slachtofferhulp

Behoeften slachtoffers steeds beter in beeld

Meldingen huiselijk en seksueel geweld fors gestegen

Online criminaliteit maakt 2,5 miljoen slachtoffers

Verkeersongevallen hebben grote impact op het leven

Positie slachtoffers in wetgeving verbeterd

Aantal slachtoffers fors toegenomen

Het aantal slachtoffers in Nederland is in twee jaar tijd met ruim 250.000 toegenomen, volgens de [Veiligheidsmonitor](#) van het CBS. Eén op de vijf Nederlanders is het afgelopen jaar slachtoffer geworden van traditionele criminaliteit. Dat zijn ruim drie miljoen mensen. Daar bovenop geeft 17% van de Nederlanders aan slachtoffer te zijn geworden van online criminaliteit (ruim 2,5 miljoen). In onderstaande tabel is te zien dat de stijging van het aantal slachtoffers bij online criminaliteit (ruim 200.000) veel groter is dan bij de traditionele delicten (ruim 50.000).

Aantal slachtoffers in 2023 en 2025 in nederland			
	2023	2025	toename
traditionele criminaliteit	2.960.940	3.018.450	57.510
ervaart emotionele, lichamelijke of financiële problemen	826.750	841.690	14.940
online criminaliteit	2.239.230	2.530.890	201.660
ervaart emotionele, lichamelijke of financiële problemen	487.190	524.890	37.700

Meer financiële of emotionele problemen

Ook het aantal slachtoffers dat aangeeft emotionele, lichamelijke of financiële problemen te ervaren als gevolg van het delict is gestegen naar 841.690 bij traditionele (offline) criminaliteit en 524.890 bij online criminaliteit.

Aantal slachtoffers nog onderschat

Dit beeld van het jaarlijks aantal slachtoffers uit de landelijke Veiligheidsmonitor is nog een onderschatting van het totale aantal slachtoffers in Nederland. Het gaat om een zogenaamde zelfrapportage van slachtofferchap wat, onder meer door schaamte, soms leidt tot onder registratie. De Veiligheidsmonitor neemt bovendien een aantal zaken niet mee. Zo wordt er niet gevraagd naar het slachtofferschap van verkeersongevallen. In Nederland zijn er naar schatting jaarlijks 450.000 personen betrokken bij een verkeersongeval (zie hoofdstuk 7) waarvan er jaarlijks 130.000

op de spoedeisende hulp belanden. Verder is de Veiligheidsmonitor een enquête onder 15-plussers. Uiteraard zijn er ook 0- tot 15-jarigen die slachtoffer worden van een misdrijf of ongeval. Met andere woorden: het werkelijk aantal jaarlijkse slachtoffers in Nederland is nog aanzienlijk hoger dan de aantallen uit de Veiligheidsmonitor. Tot slot wordt uitgegaan van direct betrokken slachtoffers en niet van getuigen, nabestaanden en indirect betrokken slachtoffers.

Politie: minder geregistreerde slachtoffers

Sinds 2022 is er een einde gekomen aan een decennialange daling van het aantal door de politie geregistreerde misdrijven. In de afgelopen jaren zien we dat het aantal misdrijven vrijwel gelijk is gebleven: het schommelt rond de 815.000.

Tegelijkertijd registreert de politie steeds minder slachtoffers van misdrijven, blijkt uit de [Slachtoffermonitor](#) van CBS, politie en ministerie van Justitie & Veiligheid. Dit aantal is sinds 2022 bijna 15% gedaald.

Discriminatie raakt 1,7 miljoen Nederlanders

Bijna 12% van de Nederlanders geeft aan zich in het afgelopen jaar gediscrimineerd te hebben gevoeld (Veiligheidsmonitor CBS). Dat zijn in totaal 1,7 miljoen mensen. Een stijging van ruim 8% ten opzichte van 2023. Bij 41% ging het om ras en/of huidskleur. Bij 34% was er sprake van discriminatie op basis van nationaliteit. Het aandeel personen uit de lhbtqi+ gemeenschap is 3x zo hoog als gemiddeld. Ruim een half miljoen mensen kregen emotionele problemen door het gevoel gediscrimineerd te worden. Ondanks de forse aantallen doet nog geen 2% aangifte van discriminatie en slechts 3,5% doet een melding bij een andere instantie.

Bij de anti-discriminatie voorzieningen (ADV's) zijn er in 2025 25.536 meldingen geregistreerd. Bij de politie ging het om 10.748 meldingen. Aantallen die in vier jaar tijd zijn verviervoudigd (bij de ADV's) en verdubbeld (bij de politie). Toch lopen deze registraties ver achter bij de werkelijke aantallen. Dat geldt ook voor de aanmeldingen bij Slachtofferhulp Nederland.

Voorwoord van Rosa Jansen

Aantal slachtoffers fors
toegenomen

Stijging inwonertal leidt tot
meer slachtoffers

Meer behoefte aan
slachtofferhulp

Behoeften slachtoffers
steeds beter in beeld

Meldingen huiselijk en sek-
sueel geweld fors gestegen

Online criminaliteit maakt
2,5 miljoen slachtoffers

Verkeersongevallen hebben
grote impact op het leven

Positie slachtoffers in
wetgeving verbeterd

Het wetsvoorstel 'bijstand bij discriminatie' beoogt structurele verbeteringen door te voeren in de ondersteuning van slachtoffers van discriminatie. Slachtofferhulp Nederland ondersteunt dit van harte met deze [reactie](#).

Jongeren vaker slachtoffer

Jongeren worden relatief vaak slachtoffer. Ook worden ze vaker slachtoffer van bepaalde online delicten. In Nederland behoort zo'n 12% (ruim twee miljoen) tot de groep jongeren in de leeftijd van 15 tot 25 jaar. De kans om slachtoffer te worden van traditionele criminaliteit ligt bij hen ruim 8% hoger (28%) dan gemiddeld (20%). Het gaat hier met name om geweldsdelicten zoals bedreiging, mishandeling en

seksueel geweld, maar ook vermogensdelicten als fietsdiefstal, zakkenrollerij en beroving.

Bij online criminaliteit, is het aandeel slachtoffers bij jongeren vrijwel gelijk aan het totaal (17%). Wel geven zij meer dan gemiddeld aan dat het online delict heeft geleid tot emotionele of psychische problemen. Jongeren worden minder vaak slachtoffer van online oplichting en fraude en van het hacken van apparaten en/of accounts. Maar tweemaal zo vaak van online bedreigingen, pesten, stalking en shamesexting (ongewenst verspreiden van seksueel beeldmateriaal). In '[de onzichtbare werkelijkheid blootgelegd](#)' van Ipsos I&O in opdracht van het FSH wordt nader ingegaan op de omvang, gevolgen en behoeften van jongeren na online seksueel misbruik of intimidatie.

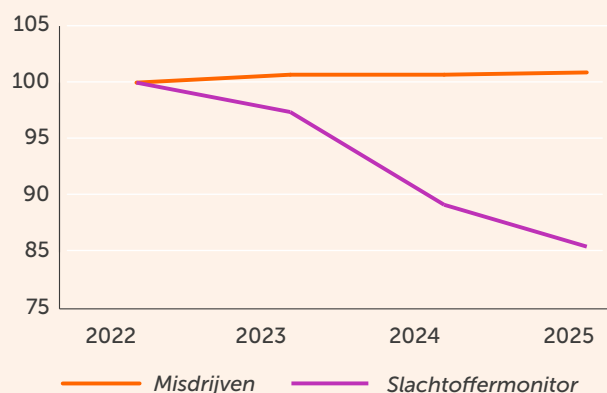
Lage aangiftebereidheid bij jongeren

Hoewel jongeren meer dan gemiddeld slachtoffer worden, doen zij duidelijk minder vaak meldingen en aangiften bij de politie.

In de figuur 'Melding en aangiftebereidheid 2025' is te zien dat 31% van de slachtoffers van traditionele criminaliteit aangifte doet bij de politie. Nog geen kwart van de jongeren (24%) doet aangifte van deze vorm van criminaliteit.

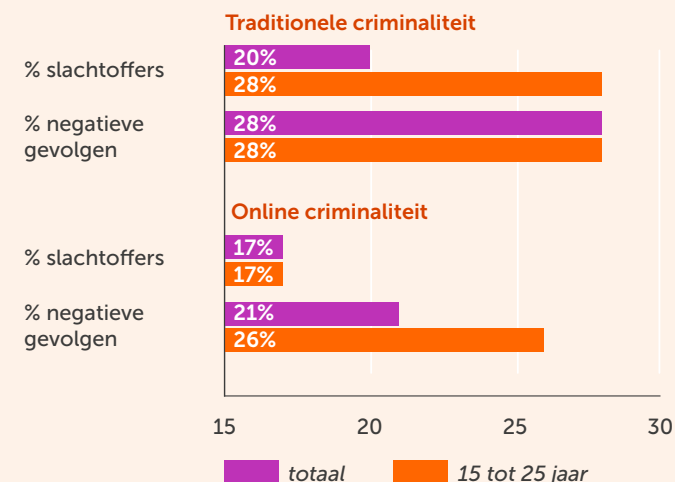
Van online criminaliteit doet slechts 15% aangifte. Bij jongeren is dat aandeel nog geen 13%. Online criminaliteit wordt wel vaak (de helft) gemeld bij (andere) instanties en/of gedeeld binnen het sociale netwerk.

Ontwikkeling registratie politie
van misdrijven en slachtoffers
(index: 2022=100)

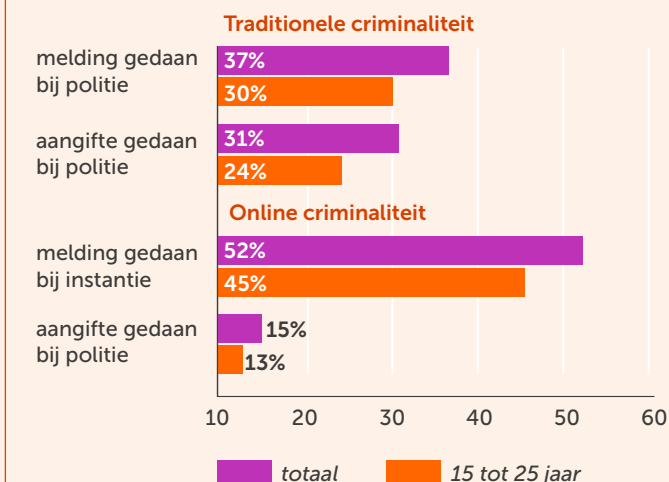
Bron: CBS, politie

Jongeren vaker slachtoffer, 2025 (%)

Bron: VM 2025

Melding- en aangiftebereidheid 2025 (%)

Bron: VM 2025

Voorwoord van Rosa Jansen

Aantal slachtoffers fors
toegenomen

Stijging inwonertal leidt tot
meer slachtoffers

Meer behoefte aan
slachtofferhulp

Behoeften slachtoffers
steeds beter in beeld

Meldingen huiselijk en sek-
sueel geweld fors gestegen

Online criminaliteit maakt
2,5 miljoen slachtoffers

Verkeersongevallen hebben
grote impact op het leven

Positie slachtoffers in
wetgeving verbeterd

Geen aangifte: schuld- en schaamtegevoel

Als reden om geen melding of aangifte te doen bij de politie noemen jongeren relatief vaak dat ze er niet aan hebben gedacht of dat ze het niet belangrijk genoeg vonden.

Bij jongeren speelt relatief vaak schuld- of schaamtegevoel mee in de overweging om geen melding/aangifte te doen bij de politie. We zien dit vooral bij online delicten als pesten, stalking en vooral shamesexting. Bij dit laatste delict zegt 22% van de jongeren om die reden geen melding/aangifte te doen. Voor alle leeftijdsgroepen is dat gemiddeld 14%.

Slachtoffer-dader overlap bij jongeren

Jongeren worden niet alleen vaker slachtoffer, ze kunnen tegelijkertijd ook dader zijn: de zogenoemde slachtoffer-dader overlap. Zo is volgens de Nationaal Rapporteur Mensenhandel *Criminele uitbuiting*, waaronder het moeten plaatsen van explosieven, onder minderjarige jongeren toegevoegd. Het *ronselen* van jongeren op sociale media voedt deze 'misdaad op bestelling'. Het *fenomeenbeeld van de politie* wijst uit dat deze jongeren en jongvolwassenen vaak beïnvloedbaar zijn door hun kwetsbare maatschappelijke positie, bijvoorbeeld op economisch vlak. De belofte om snel geld te verdienen kan aantrekkelijk zijn en ze kunnen te maken krijgen met dwang. De uitvoerders van deze aanslagen kunnen tegelijkertijd pleger van een aanslag en slachtoffer van criminele uitbuiting zijn.

Stijging inwonertal leidt in toekomst tot meer slachtoffers

De bevolkingsprognoses van het CBS laten zien dat het aantal inwoners in Nederland binnen vijf jaar met ruim een half miljoen mensen zal toenemen. Mensen worden steeds ouder en vooral door migratie groeit de bevolking de komende decennia door. Nog eens 20 jaar later, in 2025, wonen er bijna 20 miljoen mensen in Nederland: 1,7 miljoen mensen meer dan nu.

Ook als het aandeel mensen dat slachtoffer wordt gelijk blijft (wat gezien de forse stijging van online slachtofferschap een conservatieve inschatting is), leidt dit automatisch nog tot veel meer slachtoffers de komende jaren: een stijging van 2% in 2030 en van 9% in 2050.

Nederland vergrijst en verzilvert

We zien ook dat de bevolkingsgroei niet voor alle leeftijdsgroepen hetzelfde is. Nederland blijft verder vergrijzen. Vanaf dit jaar zijn er voor het eerst meer 65-plussers dan jongeren tot 20 jaar in ons land. In de grafiek 'Verwachte bevolkingsontwikkeling' zien we bovendien dat het 'verzilveren' (75-plussers) nog veel sneller gaat dan de vergrijzing.

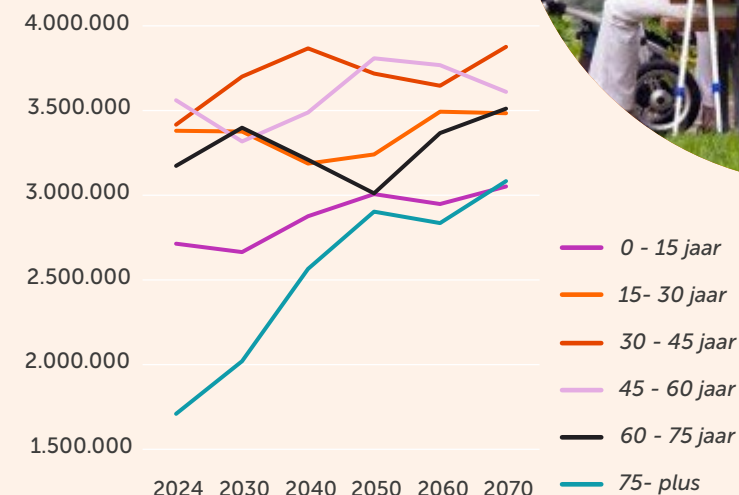
Slachtofferschap verandert: Generatie Z

Met de vergrijzing en verzilvering verschuift ook het slachtofferschap. Ouderen worden geconfronteerd met andere (traumatische) gebeurtenissen dan jongeren. Waar ouderen vaker moeten dealen met gebeurtenissen zoals online fraude en oplichting, woninginbraken en diefstallen worden jongeren vaker slachtoffer van geweldsincidenten, bedreiging, pesten en vooral online seksuele misdrijven en incidenten. Een voorbeeld van een verandering van slachtofferschap is de komst van de zogenaamde Generatie Z. Deze generatie, geboren tussen 1995 en 2010, is volledig opgegroeid met smartphones en sociale media ([Fadillah & Long, 2026](#)). Slachtofferschap heeft hierdoor ook een ander karakter gekregen, met een sterke verwevenheid tussen online en offline aspecten. Denk aan seksueel misbruik met beeldmateriaal, sextortion en deepfakes (zie ook onderzoek van Afrouz uit 2023 en Parton & Rogers uit 2025).

Mentale gezondheid jongvolwassenen onder druk

Uit de gezondheidsmonitoren van het [RIVM](#) blijkt dat de mentale gezondheid van jongvolwassenen (16-25 jaar) onder druk staat (zie grafiek 'Gezondheidsscores (jong)volwassenen'). Zij rapporteren meer angst- en depressiegevoelens, stress en sociale en emotionele eenzaamheid dan oudere volwassenen. Dit kan ook van invloed zijn op het ervaren van slachtofferschap en de gevolgen ervan.

Verwachte bevolkingsontwikkeling per leeftijdsgroep, 2024-2070

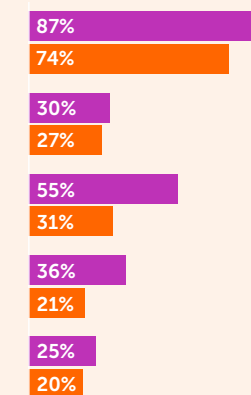
Bron: CBS, prognoses

Gezondheidsscores (jong) volwassenen 2024

Bron: RIVM, gezondheidsmonitor 2024

man-vrouw jongvolwassenen

vrouw
man

Voorwoord van Rosa Jansen

Aantal slachtoffers fors toegenomen

Stijging inwonertal leidt tot meer slachtoffers

Meer behoefte aan slachtofferhulp

Behoeften slachtoffers steeds beter in beeld

Meldingen huiselijk en seksueel geweld fors gestegen

Online criminaliteit maakt 2,5 miljoen slachtoffers

Verkeersongevallen hebben grote impact op het leven

Positie slachtoffers in wetgeving verbeterd

Voorwoord van Rosa Jansen

Aantal slachtoffers fors toegenomen →

Stijging inwonertal leidt tot meer slachtoffers →

Meer behoefte aan slachtofferhulp →

Behoeften slachtoffers steeds beter in beeld →

Meldingen huiselijk en seksueel geweld fors gestegen →

Online criminaliteit maakt 2,5 miljoen slachtoffers →

Verkeersongevallen hebben grote impact op het leven →

Positie slachtoffers in wetgeving verbeterd →

Meer behoefte aan slachtofferhulp

Ruim driekwart van de aanmeldingen bij Slachtofferhulp Nederland verloopt via de politie. Gezien de daling van het aantal geregistreerde slachtoffers bij de politie (zie hoofdstuk 1) zou het logisch zijn als ook Slachtofferhulp Nederland minder aanmeldingen ontving. Maar dit blijkt niet het geval. Ondanks een daling in de politieregistratie van het aantal slachtoffers, wordt een steeds groter aandeel daarvan namelijk aangemeld bij Slachtofferhulp Nederland.

Forse toename aanmeldingen bij Slachtofferhulp Nederland

In de grafiek ‘Aantal aanmeldingen bij Slachtofferhulp Nederland’ zien we het jaarlijks aantal aanmeldingen tussen 2022 en 2025. Dit aantal is toegenomen met 37% ten opzichte van 2022, naar 282.000 in 2025. Tussen 2022 en 2023 was er een grote stijging (+20%) als gevolg van een uitbreiding van dienstverlening bij kleinere delicten zoals fietsendiefstal. Maar ook daarna is de stijging fors (+13%) in de periode 2023-2025.

Toename online bezoeken en diensten Slachtofferhulp Nederland

Het aanbod online diensten van Slachtofferhulp Nederland is de laatste jaren sterk uitgebreid. Onder andere via de YouTube video’s. Daar wordt veel gebruik van gemaakt. Met ruim drie miljoen online bezoeken en online diensten in 2025 betekent dit een vervijfvoudiging ten opzichte van 2022. Er is wel sprake van een dalend bezoekersaantal van de site Slachtofferhulp.nl als gevolg van AI.

Behoefte aan ondersteuning neemt toe

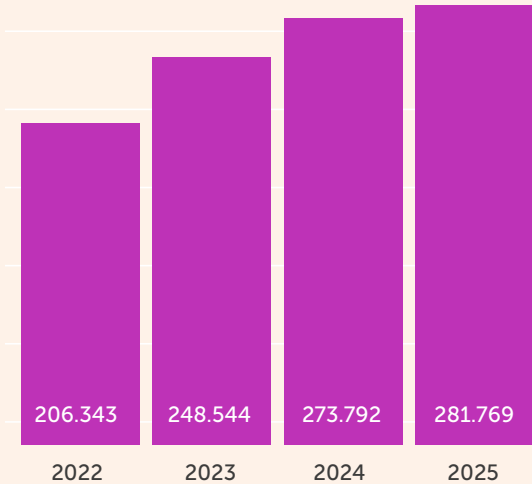
Uit deze trends kunnen we concluderen dat meer slachtoffers ondersteuning zoeken. Cijfers van andere hulpverlenende organisaties ondersteunen dit. Zo steeg bij het [Centrum Seksueel Geweld \(CSG\)](#) het

aantal slachtoffers dat zich het afgelopen jaar heeft gemeld met 21% ten opzichte van het jaar ervoor. Bij [Veilig Thuis](#) steeg het aantal meldingen met 5% en het aantal adviezen met 16% in 2025 ten opzichte van 2024.

Type ondersteuning verandert

Slachtoffers hebben niet alleen meer behoefte aan ondersteuning, maar het type ondersteuning dat nodig is verandert ook. Een indicatie daarvoor is de uitbreiding van taken bij Slachtofferhulp Nederland waar gespecialiseerde ondersteuning gewenst is. Zo nam in de afgelopen jaren de ondersteuning vanuit het casemanagement toe met ruim 250% (zie overzicht ‘Aantal geleverde diensten’). In 2022 ging het nog om ruim 1.000 slachtoffers. In 2025 is het toegenomen naar ruim 4.300. Bij de dienstverlening vanuit het casemanagement gaat het vaak om specialistische ondersteuning van slachtoffers van ernstige gewelds-, en levensdelicten en seksuele misdrijven. Ook gaat het vaak om grootschalig slachtofferschap, waarbij coördinatie van inzet door verschillende zorg-, straf- en veiligheidspartners noodzakelijk is. Sinds 2022 is ook de dienstverlening bij ondersteuning van het spreekrecht fors toegenomen. Ondersteuning bij het strafproces is sinds een aantal jaar verdubbeld naar ruim 30.000 in 2025. Verruiming van wetgeving speelt hierbij een rol.

Aantal aanmeldingen bij Slachtofferhulp Nederland. 2022-2025

Bron: RIVM, gezondheidsmonitor 2024

Aantal geleverde diensten van Slachtofferhulp Nederland in 2025 en ontwikkeling (%) vanaf 2022

	aantal in 2025	ontwikkeling t.o.v. 2022
Totaal aanmeldingen	281.769	+37%
Informeren via reguliere kanalen	347.790	+20%
Informeren via online kanalen	3.170.977	+517%
Online adviezen op maat	115.436	+1%
Advies richting OM	44.249	-16%
Ondersteuning algemeen	101.454	+43%
Schade verhalen via fondsen/verzekeringen	5.209	+5%
Ondersteuning vanuit casemanagement	4.314	+271%
Ondersteuning strafproces	30.442	+113%
Juridische ondersteuning op zitting	6.293	+81%
Spreekrecht / SSV	11.241	+449%
Schade verhalen via voeging in strafproces	12.051	+37%

Voorwoord van Rosa Jansen

Aantal slachtoffers fors toegenomen

Stijging inwonertal leidt tot meer slachtoffers

Meer behoefte aan slachtofferhulp

Behoeften slachtoffers steeds beter in beeld

Meldingen huiselijk en seksueel geweld fors gestegen

Online criminaliteit maakt 2,5 miljoen slachtoffers

Verkeersongevallen hebben grote impact op het leven

Positie slachtoffers in wetgeving verbeterd

Behoeften slachtoffers steeds beter in beeld

Slachtoffers hebben een steeds prominentere plek gekregen op de politieke en maatschappelijke agenda. Wat zijn eigenlijk de behoeften van slachtoffers? En in hoeverre worden die weerspiegeld in het huidige Nederlandse slachtofferbeleid? Dit is te lezen in een recent onderzoeksrapport over de behoeften van slachtoffers van misdrijven. Dit [onderzoek](#) is uitgevoerd door het Centre of Expertise Veiligheid & Veerkracht van Avans Hogeschool in opdracht van het WODC (een onafhankelijk kennisinstituut dat valt onder het ministerie van Justitie & Veiligheid). Het onderzoek brengt veertig recente wetenschappelijke studies over slachtofferbehoeften systematisch samen. Hierbij zijn zowel online als offline gewelds-, seksuele- en vermogensmisdrijven meegenomen. Het volgt op eerder onderzoek van [Ten Boom en collega's](#) uit 2008 naar de behoeften van slachtoffers

Nieuw: meer nadruk op erkenning en preventie

Het onderzoek laat zien dat de toegenomen maatschappelijke en politieke aandacht voor slachtoffers ook in de wetenschappelijke literatuur is terug te zien, met een groeiend aantal studies dat ingaat op de behoeften van slachtoffers. Slachtoffers van gewelds-, seksuele en vermogensmisdrijven hebben behoefte aan zeven brede categorieën (zie afbeelding).

Deze behoeften kwamen grotendeels ook in eerder onderzoek naar voren. Maar uit het WODC-onderzoek blijkt dat de nadruk nu sterker ligt op erkenning. Ook heeft preventie een bredere, maatschappelijke interpretatie gekregen: slachtoffers willen, naast het voorkomen van verder eigen slachtofferschap, ook het slachtofferschap van anderen voorkomen.

Behoeften van slachtoffers verschillend per soort misdrijf

Er is steeds meer aandacht voor de individuele behoeften van slachtoffers. Het onderzoeksrapport laat zien dat er belangrijke nuanceverschillen bestaan in de behoeften van slachtoffers van verschillende misdrijven:

- Slachtoffers van **seksuele misdrijven** hechten bijvoorbeeld veel waarde aan het delen van hun verhaal en hierover de regie houden, specialistische hulpverlening, preventie en maatschappelijke bewustwording.
- Slachtoffers van **geweldsmisdrijven** uiten juist een sterke behoefte aan veiligheid en bescherming, vooral wanneer de dader een bekende is. Zowel slachtoffers van seksuele misdrijven als van geweldsmisdrijven

1. Ondersteuning: Praktische, emotionele, psychologische en – bij online misdrijven – technische ondersteuning, via zowel formele hulpverlening (bijv. slachtofferhulp, therapie) als het sociale netwerk (familie, vrienden, lotgenoten).

2. Erkenning: Geloofd en gezien worden als slachtoffer, erkenning van het aangedane leed en van de impact op het leven. Erkenning kan komen van daders, instituties en de sociale omgeving.

3. Informatie: Duidelijke, tijdige en begrijpelijke informatie over hun rechten, het strafproces, het misdrijf en de dader, beschikbare hulp en mogelijkheden tot preventie.

4. Behoeften: ten aanzien van het strafproces: Slachtoffers willen een goede bejegening, mogelijkheden tot participatie (zoals spreekrecht), straf, verantwoordelijkheid door de dader, gehoord worden, regie en rechtvaardigheid.

5. Herstel: Herstel omvat emotioneel, relationeel, maatschappelijk en soms ook spiritueel herstel. Voor sommige slachtoffers betekent dit herstel via het strafrecht, voor anderen juist via herstelrecht of informele processen.

6. Financiële compensatie: Schadevergoeding is voor veel slachtoffers belangrijk, maar wordt vaak gezien als symbolische erkenning in plaats van volledige genoegdoening.

7. Preventie: Slachtoffers hebben behoefte aan maatregelen die herhaald slachtofferschap voorkomen – zowel voor henzelf als voor anderen – en aan maatschappelijke bewustwording.

Bron: [Factsheet: Behoeften van slachtoffers van misdrijven](#)

Voorwoord van Rosa Jansen

Aantal slachtoffers fors
toegenomen

Stijging inwonertal leidt tot
meer slachtoffers

Meer behoefte aan
slachtofferhulp

Behoeften slachtoffers
steeds beter in beeld

Meldingen huiselijk en sek-
sueel geweld fors gestegen

Online criminaliteit maakt
2,5 miljoen slachtoffers

Verkeersongevallen hebben
grote impact op het leven

Positie slachtoffers in
wetgeving verbeterd

uiten de behoefte aan meer samenhang in de hulpverlening, bijvoorbeeld met één vast aanspreekpunt.

- Slachtoffers van **vermogensmisdrijven** (met name online) hebben behoefte aan praktische, technische en financiële ondersteuning. Daarnaast hebben zij ook emotionele steun en erkenning nodig bij gevoelens van schaamte of schuld.

Deze nuanceverschillen reflecteren de groeiende aandacht voor de stem van het slachtoffer in het strafproces, een behoefte aan specialistische en samenhangende hulpverlening in een versnipperd hulplandschap en het feit dat slachtoffers van cybercriminaliteit vaak met *victim blaming* te maken krijgen.

Groeiende aandacht voor seksueel geweld, online criminaliteit en stem en positie van het slachtoffer

Behalve de genoemde nieuwe inzichten over de behoeften van slachtoffers, geeft het *onderzoeksrapport* ook een overzicht van algemene trends en ontwikkelingen in de wetenschappelijke literatuur over slachtofferbehoeften:

- Van de veertig geselecteerde studies gaan er relatief veel (tien) over slachtoffers van seksueel geweld, met name richting vrouwen. Vergelijken met de drie studies over dit thema in het eerdere onderzoek uit 2008, is dat een sterke toename.
- Verschillende studies richten zich specifiek op de behoeften van slachtoffers van online criminaliteit, of de behoeften van specifieke groepen (zoals ouderen) na het meemaken van online vormen van criminaliteit.
- Het aantal empirische studies naar de ervaringen en verwachtingen van slachtoffers rondom rechten en voorzieningen neemt toe. Elf van de veertig studies gaan in op slachtofferrechten en -belangen, of de rol van het slachtoffer binnen strafprocedures. Bijvoorbeeld onderzoek naar het spreekrecht en affectieschade (smartengeld voor naasten van slachtoffers).
- Drie studies gaan specifiek in op geweld binnen instellingen, zowel in Nederland (jeugdzorg) als in internationale context (institutioneel kindermisbruik en seksueel geweld binnen de katholieke kerk en op scholen).

- De stem en positie van het slachtoffer komt steeds meer op de voorgrond te staan in onderzoek: thema's als voice (je stem kunnen laten horen), agency (eigen regie), disclosure (onthullen van eigen ervaringen ten aanzien van slachtofferschap en herstel) en participatie in het strafproces komen in verschillende geselecteerde studies terug.

Meer aandacht voor rechtvaardigheid voor slachtoffers

Naast ervaringen met het strafproces is er ook aandacht voor alternatieve of aanvullende vormen van rechtvaardigheid. Het rapport bespreekt studies over wat rechtvaardigheid betekent voor slachtoffers, ervaringen met herstelrechtelijke interventies of informele manieren van het zoeken naar rechtvaardigheid, bijvoorbeeld via disclosure op sociale media. Vergelijken met het onderzoek uit 2008 is er een theoretische verschuiving te zien van universele behoeften van slachtoffers naar individuele behoeften.

Voorwoord van Rosa Jansen

Aantal slachtoffers fors
toegenomen

Stijging inwonertal leidt tot
meer slachtoffers

Meer behoefte aan
slachtofferhulp

Behoeften slachtoffers
steeds beter in beeld

Meldingen huiselijk en sek-
sueel geweld fors gestegen

Online criminaliteit maakt
2,5 miljoen slachtoffers

Verkeersongevallen hebben
grote impact op het leven

Positie slachtoffers in
wetgeving verbeterd

Tot slot is er steeds meer aandacht voor de invloed van persoonskenmerken (zoals leeftijd, gender, etnische en culturele achtergrond en seksuele identiteit) en contextuele kenmerken (zoals herhaald slachtofferschap, relatie tot de dader en tijd sinds het misdrijf) op de behoeften van slachtoffers. Tegelijkertijd zijn er nog weinig vergelijkende analyses en worden deze factoren vaak niet in samenhang bekeken.

De groeiende wetenschappelijke aandacht voor seksueel geweld, online criminaliteit en de individuele behoeften van slachtoffers weerspiegelt belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen.

De auteurs van het rapport roepen op tot vervolgonderzoek naar de samenhang tussen verschillende persoons- en contextuele factoren (intersectionaliteit), de prioritering van behoeften en het verloop van behoeften in de tijd, onderbelichte groepen en contexten, en online en hybride slachtofferschap.

Bekijk voor meer informatie over het onderzoek de [factsheet](#) en het [onderzoeksrapport](#).

Conclusie van Slachtofferhulp Nederland: Parallele voorzieningen nodig naast strafrecht

De positie van slachtoffers binnen het juridisch systeem is de laatste jaren door de uitbreiding en implementatie van de slachtofferrechten aanzienlijk verbeterd. Toch vinden slachtoffers van misdrijven maar beperkt recht en herstel binnen het juridisch systeem, dat primair dadergericht is. Doorlooptijden in de strafrechtketen zijn daarnaast vaak lang en veel strafbare feiten worden om allerlei redenen nooit aan een rechter voorgelegd. Slachtoffers hebben hier last van.

Slachtofferhulp Nederland onderzoekt of alternatieve systemen of procedures naast en onafhankelijk van het formele rechtssysteem specifiek gericht op slachtoffers - hier soelaas kunnen bieden. Om aan de behoeften van slachtoffers en nabestaanden van misdrijven tegemoet te komen, introduceerde de Amerikaanse wetenschapper Susan Herman in 2010 het concept Parallel Justice. Slachtoffers hebben volgens haar drie behoeftes: 1) veilig zijn; 2) herstellen van het trauma van het misdrijf en 3) controle over het eigen leven terugkrijgen. Via een parallel traject voor het slachtoffer – naast het traject dat er voor verdachten en daders is ingericht – kan aan deze drie behoeften worden

voldaan. Het slachtoffer wordt door dit traject minder afhankelijk van het strafproces voor het vinden van recht en herstel. Slachtofferhulp Nederland zet er daarom op in om het concept van Parallel Justice concreet uit te werken. Een bestaand voorbeeld is hoe slachtoffers (en daders) herstel kunnen vinden in herstelbemiddeling door Perspectief Herstelbemiddeling. Het Nederlands Studiecencentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR) heeft [onderzoek](#) gedaan naar de ervaringen en onderliggende mechanismen van mensen die deel (willen) nemen aan herstelbemiddeling. Hieruit blijkt dat de respondenten positief zijn over hun ervaringen met het bemiddelingsproces.

Slachtofferhulp Nederland [streeft ernaar](#) om samen met partners een katalysator te zijn voor toekomstige effectieve aanvullende parallelle kanalen voor slachtoffers. Ook als de dader niet bekend is of contact met de dader niet mogelijk is.

Meldingen huiselijk en seksueel geweld fors gestegen

Voorwoord van Rosa Jansen

Aantal slachtoffers fors toegenomen

Stijging inwonertal leidt tot meer slachtoffers

Meer behoefte aan slachtofferhulp

Behoeften slachtoffers steeds beter in beeld

Meldingen huiselijk en seksueel geweld fors gestegen

Online criminaliteit maakt 2,5 miljoen slachtoffers

Verkeersongevallen hebben grote impact op het leven

Positie slachtoffers in wetgeving verbeterd

Meldingen huiselijk geweld blijven stijgen

Het aantal meldingen bij Veilig Thuis is tussen 2021 en 2025 met 15% toegenomen, blijkt uit cijfers van het [CBS](#). Ook het aantal adviesverzoeken is fors gegroeid. Onder [huiselijk geweld](#) verstaan we verschillende vormen van geweld tussen personen, waaronder: kindermishandeling, (ex-)partnergeweld en ouderenmishandeling.

De meldingen en adviesvragen komen grotendeels vanuit professionals, maar bij de adviesvragen is er de afgelopen jaren ook een stijging te zien vanuit omstanders.

Kwetsbare groepen

De [Prevalentiemonitor Huiselijk Geweld en Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag 2024](#) laat zien dat jaarlijks 9% van de bevolking (van 16 jaar en ouder)

slachtoffer is van één of meer vormen van huiselijk geweld: psychisch geweld, fysiek geweld of ex-partner stalking. In de monitoren van 2020 tot 2024 is dit cijfer stabiel. De (ex-)partner is meestal de pleger van het geweld. In 2024 gaf 10% van de vrouwen en 7% van de mannen aan slachtoffer te zijn. Met name 16- tot 24-jarigen, biseksuele vrouwen en non-binaire/genderqueer personen maken relatief vaak huiselijk geweld mee, constateert het CBS.

3 op 5 vrouwendodingen door (ex-)partner

In de periode tussen 2000 en 2014 zijn de moord- en doodslag cijfers flink gedaald. De afgelopen tien jaar is er echter een stagnatie opgetreden, signaleert het [CBS](#). Voor dodingen in de periode 2020-2024 geldt dat 52% van de vrouwelijke slachtoffers is omgebracht door een (ex-)partner. In 7% van de gevallen ging het om een ouder, bij 13% om een ander familielid. De [Femicide Monitor](#) laat voor 2014-2024 zien dat 60% van alle vrouwendodingen werd gepleegd door een (ex-)partner. In 2020-2024 geldt voor mannen dat 5% werd gedood door een (ex-)partner, 4% door een ouder en 8% door een ander familielid.

Aantal seksuele misdrijven fors hoger

Terwijl de totale geregistreerde criminaliteit zich sinds 2023 stabiliseerde, is het aantal geregistreerde seksuele misdrijven in de periode van 2023-2025 met 20% gestegen. Maar liefst 286.000 Nederlanders gaven aan in 2025 slachtoffer te zijn geworden van een seksueel misdrijf (Veiligheidsmonitor). Ook in de registraties van Slachtofferhulp Nederland en het Centrum Sek-

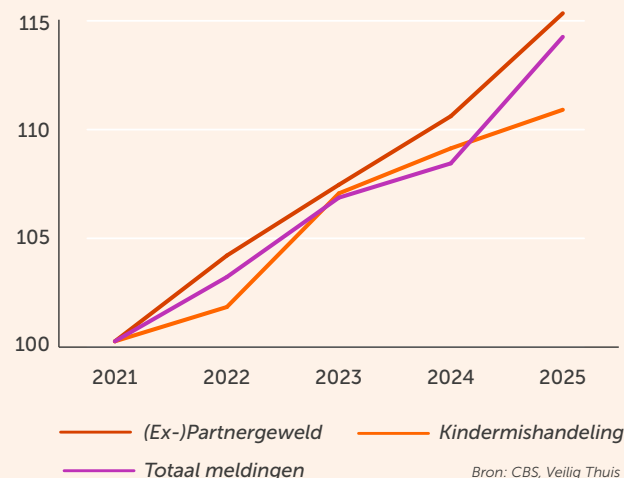
sueel Geweld waren stijgingen te zien van het aantal aanmeldingen. Slachtofferhulp Nederland kreeg in 2025 ruim 17% meer aanmeldingen van seksuele misdrijven, vergeleken met 2024. Bij het [Centrum Seksueel Geweld \(CSG\)](#) steeg het aantal aanmeldingen in 2025 met 21%.

De stijging van het aantal aangiften en meldingen van seksuele misdrijven is mede beïnvloed door [#MeToo](#) (2018), de [BOOS aflevering over The Voice](#) (2022), de nieuwe [Wet Seksuele Misdrijven](#) (2024) en [Wij eisen de nacht op](#) (2025).

Veel studenten maken seksueel grensoverschrijdend gedrag en -geweld mee

Uit een recente [peiling](#) van het Centraal Bureau voor de Statistiek blijkt dat ruim 370.000 studenten aangeven in het afgelopen jaar slachtoffer te zijn geworden van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Dit is vergelijkbaar met het aantal inwoners van een stad als Utrecht. Dit raakt met name vrouwelijke hbo- en wo-studenten. De helft van hen rapporteert slachtoffer te zijn geworden van seksueel grensoverschrijdend gedrag in een periode van twaalf maanden. Bij de vrouwelijke mbo-studenten rapporteert één op de drie dit. In het rapport [Studenten over verkrachting](#) (in opdracht van Amnesty International) geeft 11% van de vrouwen en 1% van de mannen aan verkracht te zijn tijdens de studententijd op een hbo of wo- opleiding. Zie ook: [‘Hulp is beschikbaar’: Een victimologische duiding van de impact onder studenten](#) van Slachtofferhulp Nederland en het Centre of Expertise Veiligheid en Veerkracht.

Ontwikkeling (%) meldingen Veilig Thuis
(index, 2021=100)

Voorwoord van Rosa Jansen

Aantal slachtoffers fors toegenomen

Stijging inwonertal leidt tot meer slachtoffers

Meer behoefte aan slachtofferhulp

Behoeften slachtoffers steeds beter in beeld

Meldingen huiselijk en seksueel geweld fors gestegen

Online criminaliteit maakt 2,5 miljoen slachtoffers

Verkeersongevallen hebben grote impact op het leven

Positie slachtoffers in wetgeving verbeterd

Focus op seksueel geweld door verschillende initiatieven

In de afgelopen jaren heeft de aanpak van seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld veel (politieke) aandacht gekregen. Dit blijkt onder meer uit de invoering van de Wet seksuele misdrijven in 2024, het Actieplan versterken ketenaanpak zedenzaken (2022–2025) om doorlooptijden van zedenzaken te verkorten, de aanstelling van onafhankelijk regeringscommissaris Mariëtte Hamer en het overkoepelende Nationaal Actieprogramma ‘Aanpak seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld (2023–2026)’. De laatste jaren zien we een verschuiving van aandacht van seksueel geweld naar specifiek geweld tegen vrouwen.

Door een versnipperd aanbod van hulp-, steun- en meldpunten is het voor slachtoffers van misbruik en geweld (in afhankelijkheidsrelaties) en hun naasten moeilijk om passende en adequate hulp te vinden. Om de toegang voor inzet op het gebied van strafrecht, veiligheid, hulp en herstel en de samenwerking van organisaties daarbij te verbeteren startte in 2024 het traject ‘Goed georganiseerd landschap van hulp-, steun- en meldpunten’. In 2024 startte het eerste verbeterinitiatief gericht op slachtoffers van seksueel geweld en in 2025 het tweede verbeterinitiatief gericht op slachtoffers van (ex-)partnerstalking. Slachtofferhulp Nederland is bij beiden nauw betrokken. Veel van de benoemde initiatieven bevinden zich momenteel in een afrondende fase.

Slachtoffers huiselijk geweld: recht op een sterkere positie

De aandacht voor de rechten en behoeften van slachtoffers van huiselijk geweld neemt toe. Het implementatiewetsvoorstel voor [de EU-richtlijn ter](#)

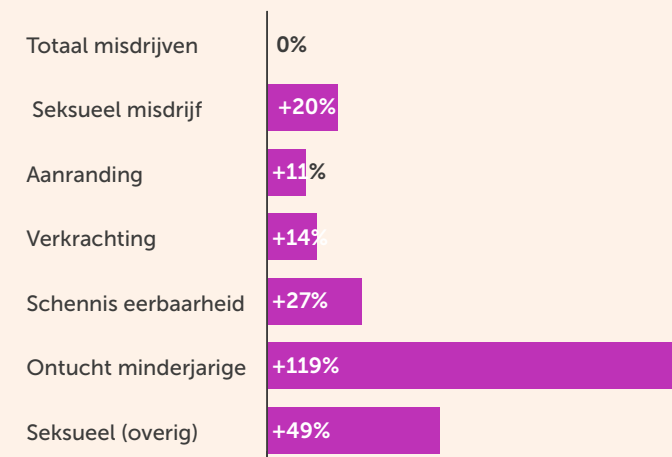
[bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld](#) is deze zomer voorgelegd aan de Raad van State. Het [Wetsvoorstel om psychisch geweld strafbaar te maken](#) is momenteel in consultatie. Maatschappelijke discussies en onderzoek (onder andere het onderzoek [‘Behoeften slachtoffers veranderen in de tijd’](#)) benadrukken dat slachtoffers recht hebben op en behoefte hebben aan bescherming, informatie en specialistische ondersteuning. Ook wordt beschreven dat deze slachtoffers belang hebben bij een betere integratie van verschillende rechtsgebieden, rondom onder andere de inzet van het [tijdelijk huisverbod](#).

Aandacht voor effectieve en samenhangende ondersteuning bij huiselijk geweld

Een sterke rechtspositie is alleen betekenisvol als slachtoffers hun rechten ook daadwerkelijk kunnen uitoefenen en hulp toegankelijk en helpend is. Dat vraagt om een samenhangend aanbod van ondersteuning waarin veiligheid, juridische bescherming en herstel met elkaar verbonden zijn. Niet de organisatie van het stelsel, maar de behoefte van het slachtoffer zou daarbij het uitgangspunt moeten zijn, beschrijft ook kenniscentrum Movisie in haar recent verschenen [rapport ‘8 lessen voor de aanpak van huiselijk geweld’](#).

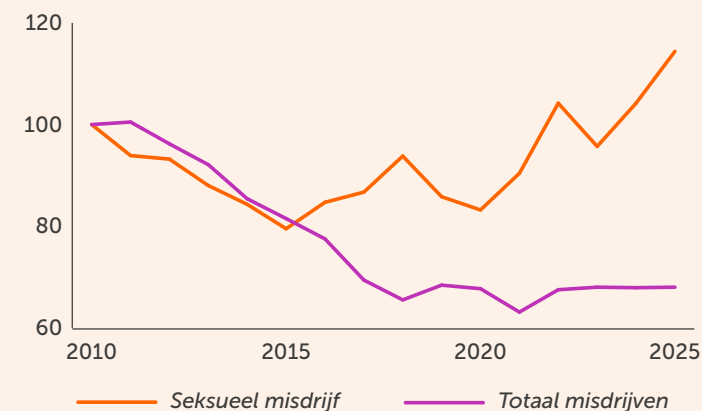
Het netwerk van ondersteuning is voor slachtoffers van huiselijk geweld al lange tijd complex. Deze slachtoffers hebben te maken met meerdere organisaties binnen verschillende domeinen. Iedere organisatie heeft een eigen wettelijke taak, werkwijze en afwegingskader. Voor slachtoffers leidt dit regelmatig tot onduidelijkheid. Ook veroorzaakt het landelijk grote verschillen in ondersteuning. In de dagelijkse praktijk bij Slachtofferhulp Nederland

Ontwikkeling (%) aantal geregistreerde seksuele misdrijven 2023 - 2025

Bron: CBS/politie

Ontwikkeling geregistreerde misdrijven, totaal en seksueel (index: 2010 = 100)

Bron: CBS/politie

Voorwoord van Rosa Jansen

Aantal slachtoffers fors toegenomen

Stijging inwonertal leidt tot meer slachtoffers

Meer behoefte aan slachtofferhulp

Behoeften slachtoffers steeds beter in beeld

Meldingen huiselijk en seksueel geweld fors gestegen

Online criminaliteit maakt 2,5 miljoen slachtoffers

Verkeersongevallen hebben grote impact op het leven

Positie slachtoffers in wetgeving verbeterd

merken we aan de vragen die we krijgen dat juist slachtoffers in de meest kwetsbare posities hierin vastlopen, langer in onveiligheid blijven en enorme stress en machteloosheid ervaren. De Nederlandse School voor Openbaar Bestuur zet in haar rapport ([N\) iets te kiezen](#) scenario's uiteen die bij kunnen dragen aan verbetering.

De onlangs aangestelde [Nationaal Coördinator Geweld tegen Vrouwen en Huiselijk Geweld](#) gaat met een nationaal actieplan aan de slag om samenwerking tussen domeinen te verbeteren en te verankeren.

Er gebeurt veel om huiselijk geweld beter aan te pakken

Zoals we hierboven beschrijven, zijn er in de afgelopen jaren verschillende ontwikkelingen in de aanpak van huiselijk geweld. En er gebeurt nog meer:

- 2024: [lancering plan van aanpak Stop femicide!](#), [lancering Nederlandse Femicide Monitor](#), [uitbreiding kenniscentrum Filomena](#).
- 2025: [GREVIO evaluatie rapport, uitbreiding proef met slachtofferdevice, start pilot aanvullend forensisch medisch onderzoek bij slachtoffers wurpging, start onderzoek naar de omvang van oudermishandeling](#).
- 2026: [start onderzoek naar mannelijke slachtoffers van \(ex-\)partnergeweld, publicatie 'Plan van aanpak deskundigheidsbevordering gendergerelateerd geweld in de zorg- en strafsector', verkenning van Clare's Law voor Nederland](#).

Slachtofferhulp Nederland verheugd om nieuwe wetgeving

Slachtofferhulp Nederland vraagt al jaren om meer aandacht voor de belangen van slachtoffers van psychisch geweld. Zo hebben we meegewerkt aan

onderzoeken over [psychisch geweld](#), en [femicide](#), en waren betrokken bij de totstandkoming van de [bewustwordingscampagne over rode vlaggen](#). Slachtofferhulp Nederland is dan ook verheugd dat recent een wetsvoorstel is gepubliceerd dat als doel heeft om slachtoffers beter te beschermen tegen psychisch geweld. Het wetsvoorstel bevat vijf wijzigingen: 1) Dwingende controle wordt strafbaar, 2) Benadeling van de geestelijke gezondheid wordt explicieter strafbaar, 3) Dreigen met openbaarmaking van seksueel beeldmateriaal wordt strafbaar, ongeacht of de dreiging als pressiemiddel wordt gebruikt, 4) Het klachtvereiste bij belaging (stalking) vervalt en 5) Voor doodslag kan een even hoge straf opgelegd worden als voor moord, indien voorafgaand aan of tijdens de doodslag sprake was van huiselijk geweld of dwingende controle. Slachtofferhulp Nederland heeft van het ministerie van J&V een consultatieverzoek ontvangen, op basis waarvan we verbetervoorstellen doen vanuit onze juridische, praktische en psychosociale expertise en ons dagelijks werk met slachtoffers. Op deze manier dragen we bij aan een wet die meer recht zal doen aan slachtoffers van psychisch geweld.

De EU-richtlijn ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld is op 13 juni 2024 in werking getreden. De [richtlijn](#) beschrijft strafbaarstelling in de gehele EU van genitale verminking van vrouwen, gedwongen huwelijken, het zonder toestemming delen van intieme beelden, cyberstalking, cyberintimidatie en het online aanzetten tot haat of geweld en noemt daarbij verzwarende omstandigheden. Ook bevat de richtlijn regels over de bijstand en bescherming die lidstaten aan slachtoffers moeten verlenen. Preventieve maatregelen zijn erop gericht het bewustzijn over de onderliggende oorzaken van

geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld te vergroten, en de centrale rol van instemming bij seksuele relaties te bevorderen.

Ter implementatie van de richtlijn is de conceptwettekst in het najaar van 2025 in consultatie gegaan. Ook Slachtofferhulp Nederland heeft hierop gereageerd. We waarderen dat een aantal van onze adviezen zijn geïntegreerd in de wettekst en de Memorie van Toelichting. Zo wordt de term 'ernstig' verwijderd uit de strafbaarstelling van cyberintimidatie, waardoor de drempel voor strafbaarheid meer in lijn is met de richtlijn. Daarnaast wordt geëxpliciteerd dat het aanzetten tot geweld of haat tegen een lid van een groep strafbaar is, ongeacht diens rol binnen de groep. De ministerraad heeft op 29 mei 2026 ingestemd met het toezenden van het wetsvoorstel ter implementatie van de EU-richtlijn aan de Afdeling advisering van de Raad van State voor advies. Nederland moet uiterlijk 17 juni 2027 voldoen aan de verplichtingen die uit de richtlijn voortvloeien.

In het kader van bescherming van de veiligheid van slachtoffers loopt ook een wetgevingstraject met betrekking tot het [zelfstandig gebiedsverbod](#). Met dit voorstel wordt geregeld dat de rechter standaard een gebiedsverbod oplegt bij veroordeling, zonder dat slachtoffers hierom hoeven te vragen, met een mogelijke duur tot levenslang.

Online criminaliteit maakt 2,5 miljoen slachtoffers

In 2025 zijn ruim 2,5 miljoen Nederlanders slachtoffer geworden van online criminaliteit. Dat is een stijging van 200.000 ten opzichte van 2023.

In de onderstaande grafiek is te zien wat de ontwikkeling is van het aantal slachtoffers tussen 2023 en 2025 voor zowel traditionele als online criminaliteit. In de afgelopen twee jaar is het aantal slachtoffers van traditionele criminaliteit gestegen met 2%. Het aantal slachtoffers van online criminaliteit steeg in die periode met 9%.

Forse stijging aanmeldingen van online criminaliteit bij Slachtofferhulp

In de registratie van Slachtofferhulp Nederland zien we een soortgelijk beeld, maar wel sterker. Het aantal aanmeldingen dat betrekking heeft op traditionele criminaliteit steeg tussen 2023 en 2025 met 10%. Vijf keer zo veel als in de Veiligheidsmonitor. Het aantal aanmeldingen met (zeer waarschijnlijk) een onlinecomponent, steeg met 14% tussen 2023 en 2025. Dit is ook meer dan wat we zien in de Veiligheidsmonitor.

Sterke toename aantal slachtoffers van online seksuele criminaliteit

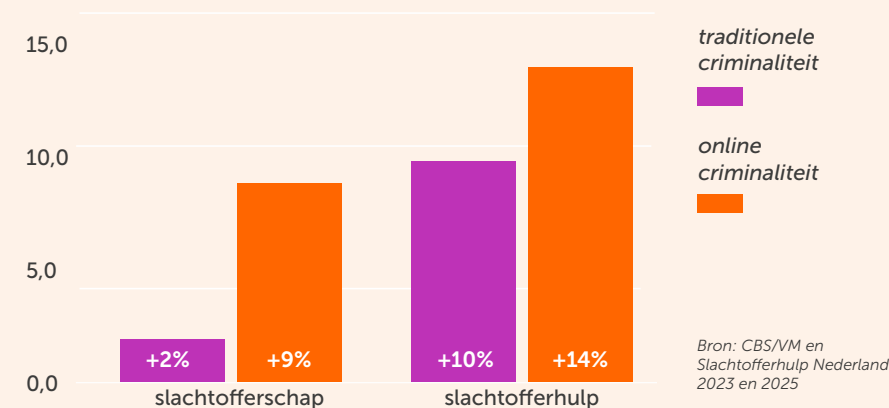
In de Veiligheidsmonitor wordt bij online criminaliteit naast de categorie 'overig' een onderscheid gemaakt tussen delicten met betrekking tot oplichting en fraude en bedreiging en intimidatie. Binnen deze hoofdcategorieën is wel een onderverdeling gemaakt, maar bijvoorbeeld delicten met een seksuele aard zijn beperkt tot shamesexting (ongewenst verspreiden van seksueel beeldmateriaal). Waarschijnlijk vallen veel andere delicten met een seksuele aard onder de categorie 'overig'.

Terwijl de totale toename van het aantal online slachtoffer 9% is (Veiligheidsmonitor), zien we dat de categorie overige online delicten met ruim 30% is toegenomen. Shamesexting is gestegen met 17%, twee keer meer dan de gemiddelde toename van het aantal online slachtoffers. Recente ontwikkelingen in de aanmeldingen van online slachtoffers bij Slachtofferhulp Nederland laten zien dat de top-5 grootste toenames bijna geheel bestaan uit delicten met een seksuele aard. Dit kan (deels) worden verklaard door de nieuwe [Wet Seksuele Misdrijven](#) (per 1 juli 2024) die online seksuele intimidatie strafbaar stelt.

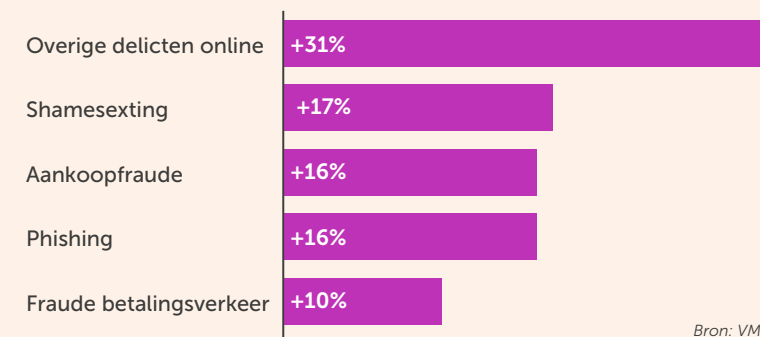
Grote impact en maatschappelijke kosten

De impact van online criminaliteit is geregeld zwaarder dan bij traditionele criminaliteit: meer dan 500.000 slachtoffers kampen jaarlijks met emotionele, psychische of financiële problemen. Denk aan angst, schaamte en zelfverwijt, die in ernstige gevallen zelfs kan leiden tot isolement of gedachten aan zelfbeschadiging.

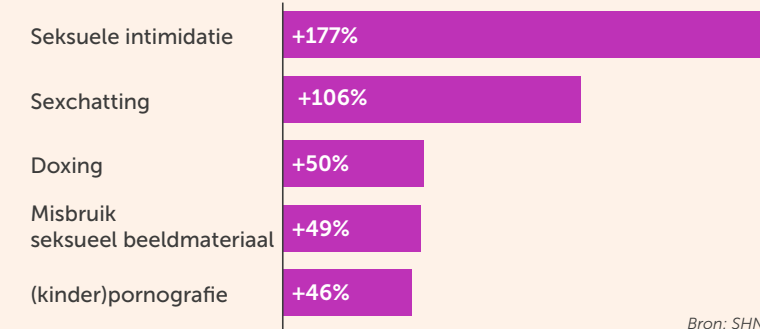
Ontwikkeling (%) slachtofferschap (VM) en slachtofferhulp (SHN), 2023 - 2025

Top 5 ontwikkeling online slachtoffers 2023 - 2025 (%)

Top 5 ontwikkeling aanmeldingen online slachtoffers 2024 - 2025 (%)

Voorwoord van Rosa Jansen

Aantal slachtoffers fors toegenomen

Stijging inwonertal leidt tot meer slachtoffers

Meer behoefte aan slachtofferhulp

Behoeften slachtoffers steeds beter in beeld

Meldingen huiselijk en seksueel geweld fors gestegen

Online criminaliteit maakt 2,5 miljoen slachtoffers

Verkeersongevallen hebben grote impact op het leven

Positie slachtoffers in wetgeving verbeterd

Voorwoord van Rosa Jansen

Aantal slachtoffers fors
toegenomen

Stijging inwonertal leidt tot
meer slachtoffers

Meer behoefte aan
slachtofferhulp

Behoeften slachtoffers
steeds beter in beeld

Meldingen huiselijk en sek-
sueel geweld fors gestegen

Online criminaliteit maakt
2,5 miljoen slachtoffers

Verkeersongevallen hebben
grote impact op het leven

Positie slachtoffers in
wetgeving verbeterd

Slachtoffers van online criminaliteit worden vaak veel langer geconfronteerd met de gevolgen. In tegenstelling tot traditionele criminaliteit blijven sporen online veel langer aanwezig (sites, oplichters, afbeeldingen, berichten). Daarnaast is de schaal en het bereik vele malen groter.

Ook de financiële schade is enorm. In Nederland gaat het volgens Max [Meldpunt](#) jaarlijks om zo'n 1,75 miljard euro die door online oplichting in de zakken van criminelen verdwijnt. Nog een illustratie van de [financiële impact](#): van de geschatte 707 miljoen euro schade in 2023 werd bij aankoopfraude slechts een tiende vergoed.

Toenemende vervlechting van online en offline criminaliteit

Delicten als stalking, fraude en geweld ([in afhankelijkheidsrelaties](#)) hebben steeds vaker zowel een digitale als een fysieke component, terwijl hulpverleners en professionals in de strafrechtketen nog grotendeels in gescheiden werelden opereren. Dit maakt het voor slachtoffers moeilijker om verhaal te halen omdat ze vaak niet weten waar zij terecht kunnen als hun situatie beide dimensies omvat.

AI vergroot snelheid en schaal online criminaliteit

Begin september verscheen het nieuwe [Cybercrime Beeld Nederland 2026](#). Hierin wordt onder meer het beeld geschetst dat kunstmatige intelligentie (AI) weliswaar de cybercrime niet fundamenteel verandert, maar de snelheid, schaal en effectiviteit ervan wel sterk kan vergroten. Zo kan AI worden gebruikt bij phishing, het ontwikkelen van malware en het zoeken naar kwetsbaarheden.

Een [voorbeeld](#): tot voor kort stak een crimineel zo'n zestien uur in een overtuigende op de persoon gerichte phishingmail. Met hulp van AI is dit binnen vijf minuten gedaan met vrijwel hetzelfde effect: tweehonderd keer sneller. En dus op veel grotere schaal toe te passen, met navenant meer potentiële slachtoffers.

Weg naar recht en herstel voor online slachtoffers vaak moeilijk

De aangiftebereidheid bij slachtoffers van online criminaliteit is slechts 15%, blijkt uit de [Veiligheidsmonitor](#). Onderzoek laat zien dat zij minder bereid zijn om aangifte te doen dan slachtoffers van traditionele criminaliteit ([Graham et al., 2020](#); [Van de Weijer et al., 2019](#)), bijvoorbeeld doordat zij het incident niet ernstig genoeg vinden, of denken dat de politie niks voor hen kan betekenen ([Arends et al., 2025](#)). We constateren dat de weg naar recht en herstel voor slachtoffers moeizaam is: slechts 1% van de politieregistraties betreft cybercrime en in maar 10% van de aangiftes is een verdachte in beeld. Wanneer de dader anoniem blijft, kan een slachtoffer angst (blijven) voelen. Denk bijvoorbeeld aan online bedreiging door een anonieme dader. Ondanks inspanningen van diverse organisaties wordt nog maar een klein deel van de slachtoffers bereikt, terwijl deze groep naar verwachting de komende jaren verder zal groeien.

Positieve initiatieven voor slachtoffers

Gelukkig hebben de verschillende hulpverleningsorganisaties steeds meer aandacht voor de overlap tussen online- en offline-criminaliteit en voor wat er nodig is om slachtoffers beter te ondersteunen. Het ontstaan van de [Digitale Meldkamer](#) bij de politie is daar een mooi voorbeeld van. Of het expertisenetwerk [CyberweerbaarNL](#) dat zich inzet voor een cyberweerbaar Nederland. Recent is ook het grootschalige, vierjarige onderzoeksprogramma [Weerbaar tegen online criminaliteit](#) van start gegaan, waarin fundamenteel én praktijkgericht onderzoek wordt gedaan naar wie slachtoffers zijn, wat ze meemaken en welke hulp wel of niet werkt. Met als doel preventiecampagnes, speciale tools voor kwetsbare doelgroepen en directe toepassing van inzichten in hulpverlening en beleid. Tegelijkertijd is er het RAAK-publiek consortium ['Van klik tot klap'](#) over het signaleren, samenwerken en handelen bij de overlap tussen online en offline geweld in afhankelijkheidsrelaties. Stichting Offlimits

heeft zich, naast het uitvoeren van hun kerntaken zoals het indienen van verwijderverzoeken voor het offline halen van strafbaar materiaal, de afgelopen jaren fel uitgesproken over en juridische stappen ondernomen tegen technologieën die de privacy en de veiligheid van burgers ernstig in gevaar brengen. Denk aan het aanpakken en verbieden van AI-uitkleedtools en de strijd tegen misbruik door de slimme brillen van Meta. Het is van groot belang dat er aandacht is en blijft voor dergelijke ontwikkelingen. Uit recent onderzoek van Fonds Slachtofferhulp, Stichting Offlimits, het Landelijk Centrum Seksueel Geweld, Privacy First en Boekx Advocaten blijkt dat [de handhaving van online seksueel geweld ernstig tekort schiet](#).

Politiek aan zet

Duidelijk is dat online criminaliteit in omvang én impact de komende jaren alleen maar omvangrijker gaat worden. Gelukkig zijn er ook in de politiek mooie ontwikkelingen gaande. Twee voorbeelden:

1. [De motie van het lid Mutluer](#) waarin de regering wordt verzocht uit te werken hoe kan worden toegewerkt naar één centraal meld- en registratiepunt voor online fraude. Hierbij wordt meegenomen welke wettelijke verplichtingsscenario's mogelijk zijn voor banken, telecombedrijven en online platforms.
2. [De motie van leden Kathmann en Dassen](#) waarin de regering wordt verzocht om een wettelijke nazorgplicht te onderzoeken voor incidenten waarin op grote schaal persoonsgegevens worden gelekt, met als doel de rechten van individuele slachtoffers en de plichten voor de getroffen instantie(s) in de wet vast te leggen.

Voorwoord van Rosa Jansen

Aantal slachtoffers fors toegenomen

Stijging inwonertal leidt tot meer slachtoffers

Meer behoefte aan slachtofferhulp

Behoeften slachtoffers steeds beter in beeld

Meldingen huiselijk en seksueel geweld fors gestegen

Online criminaliteit maakt 2,5 miljoen slachtoffers

Verkeersongevallen hebben grote impact op het leven

Positie slachtoffers in wetgeving verbeterd

Verkeersongevallen hebben grote impact op het leven

Verkeersongevallen en in het bijzonder de ongevallen waarbij slachtoffers vallen, hebben vaak een ontwrichtende impact op het leven van de slachtoffers, naasten, nabestaanden, getuigen en omstanders. In één klap is alles anders dan voorheen. Niet alleen fysiek, maar zeker ook voor de psychische gezondheid.

Naar schatting zijn er jaarlijks minstens 450.000 personen betrokken bij een verkeersongeval. Zo'n 130.000 van hen belanden op de spoedeisende hulp. Vorig jaar vielen er 759 doden in het verkeer. De kosten van verkeersongevallen zijn zeer fors in Nederland, geeft de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeerveiligheid ([SWOV](#)) aan. In 2022 zijn deze kosten geschat op 33 miljard euro. Driekwart daarvan zijn immateriële kosten in de vorm van leed, pijn, verdriet, verlies aan kwaliteit van leven en levensvreugde bij slachtoffers en hun naasten.

Eén ongeluk, meerdere slachtoffers.

In Nederland worden volgens [STAR](#) (een samenwerkingsverband tussen politie, verzekeraars en ICT-bureau VIA) jaarlijks nog geen 100.000 verkeersongevallen geregistreerd. Tussen 2023 en 2025 nam het aantal registraties toe met 12,5%.

Het aantal personen dat betrokken is bij een verkeersongeval is minstens een factor vier groter. In de studie [Victims in Modern Society](#) wordt (in opdracht van Fonds Slachtofferhulp) aan de deelnemers van het LISS-panel van Centerdata gevraagd naar traumatische ervaringen waaronder verkeersongevallen. In 2025 gaf ruim 3% van de respondenten aan slachtoffer te zijn geworden van een verkeersongeval in de afgelopen twaalf maanden. Dat komt neer op 460.000 slachtoffers van achttien jaar of ouder.

Problemen verkeersslachtoffers: veel en langdurig

Uit bovengenoemde studie blijkt ook in hoeverre verkeersslachtoffers problemen ondervinden, in vergelijking met personen die geen traumatische ervaring hebben gehad in de periode 2021-2025. 44% van de verkeersslachtoffers ondervindt lichamelijke en ruim 22% psychische problemen. Verkeersslachtoffers hebben ook op andere aspecten duidelijk meer problemen dan niet-slachtoffers (zie afbeelding 'Problemen van verkeersslachtoffers').

Daarbij kunnen de klachten van verkeersslachtoffers zeer langdurig of blijvend zijn. De SWOV concludeert in haar factsheet [Ernstig verkeersgewonden in Nederland](#) van december 2025 dat zo'n 37% van de slachtoffers blijvende klachten heeft.

Weer meer doden in het verkeer

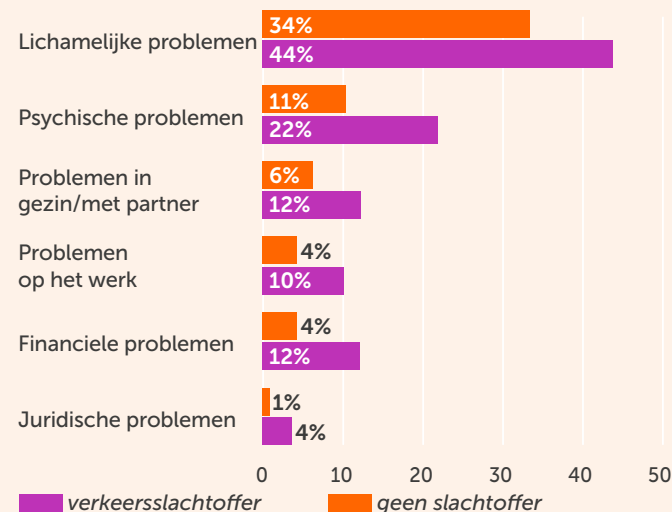
In '[De Staat van de Verkeersveiligheid 2024](#)' concludeert de SWOV dat er een langjarige trend is naar steeds meer verkeersslachtoffers.

Vorig jaar vielen er 759 doden in het verkeer: een stijging van ruim 12% ten opzichte van 2024.

Verkeersslachtoffers grootste groep bij Slachtofferhulp Nederland

Bij Slachtofferhulp Nederland zien we de impact van verkeersongevallen terug in het aantal geregistreerde meldingen van slachtoffers. In de afgelopen drie jaar zijn er gemiddeld per jaar ruim 26.000 meldingen geweest van verkeersslachtoffers met letsel (zie afbeelding 'Jaarlijkse meldingen van verkeersslachtoffers'). De laatste jaren is er ook een stijging te zien van personen die slachtoffer zijn geworden van het verkeersmisdrijf 'Verlaten plaats na verkeersongeval': hiervoor waren in 2025 bijna 10.000 meldingen.

Problemen van verkeersslachtoffers versus niet-slachtoffers, 2021 - 2025 (%)

Bron: LISS-panel 2021-2025

In de afgelopen jaren zijn jaarlijks ruim 700 verkeersdoden te betreuren. Slachtofferhulp Nederland ondersteunt jaarlijks zo'n 2.400 nabestaanden, getuigen en betrokkenen. Als we de verschillende verkeersongevallen bij elkaar optellen gaat het om ruim 40.000 meldingen van verkeersslachtoffers per jaar. Verkeersslachtoffers vormt daarmee duidelijk de grootste groep aangemelde slachtoffers bij Slachtofferhulp Nederland.

Juridische en financiële afwikkeling overschaduwde emotionele en sociale aspecten

Slachtoffers hebben vaak direct te maken met een ingewikkelde juridische en financiële afwikkeling waar zij zich doorheen moeten zien te worstelen. Daarmee blijven de emotionele en sociale aspecten van betrokkenen vaak onderbelicht. Die scheve verdeling

Voorwoord van Rosa Jansen

Aantal slachtoffers fors
toegenomen

Stijging inwonertal leidt tot
meer slachtoffers

Meer behoefte aan
slachtofferhulp

Behoeften slachtoffers
steeds beter in beeld

Meldingen huiselijk en sek-
sueel geweld fors gestegen

Online criminaliteit maakt
2,5 miljoen slachtoffers

Verkeersongevallen hebben
grote impact op het leven

Positie slachtoffers in
wetgeving verbeterd

doet geen recht aan de behoeften van slachtoffers en nabestaanden in hun weg naar recht en herstel. In het artikel [Een andere kijk op verkeersmisdrijven](#) (Becx & Emons, 2025) pleiten de auteurs slachtoffers passender ondersteuning te bieden vanuit het denkkader van Parallel Justice (zie hoofdstuk 4).

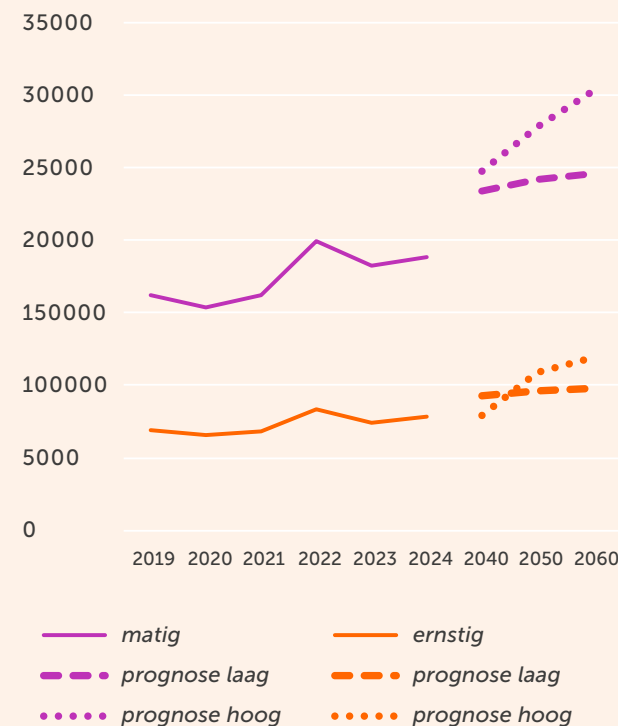
Het moedigt aan om zorg en ondersteuning aan slachtoffers tot een coherenter en op elkaar afgestemd geheel te maken. Met andere woorden: veel meer partijen dan nu zouden behulpzaam kunnen zijn voor slachtoffers. Bijvoorbeeld maatschappelijk werk, (geestelijke) gezondheidszorg, werkgevers en scholen.

Trend en prognose: forse toename van verkeersgewonden

De Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV) maakt een schatting van het aantal verkeersgewonden, gebaseerd op het Bestand geregistreerde Ongevallen in Nederland (BRON) en de registratie van ziekenhuizen in de Landelijke Basisregistratie Ziekenhuiszorg (LBZ). In de afbeelding zien we de ontwikkeling van matig en ernstige verkeersgewonden vanaf 2019 tot 2024. Ook is er een prognose gemaakt van de verwachte aantallen in 2040, 2050 en 2060. De trend van de afgelopen jaren laat een toename zien van matig gewonden (+16%) en van ernstig gewonden (+13%).

De prognoses geven aan dat deze trend zich waarschijnlijk voortzet. In 2024 was er sprake van 18.820 matig gewonden en 7.820 ernstig gewonden in Nederland. De prognose gaat voor 2050 uit van tussen de 24.300 en 27.800 matig gewonden (een stijging van 29% tot 48%) en tussen de 9.600 en 10.900 ernstig gewonden (een stijging van 23% tot 40%).

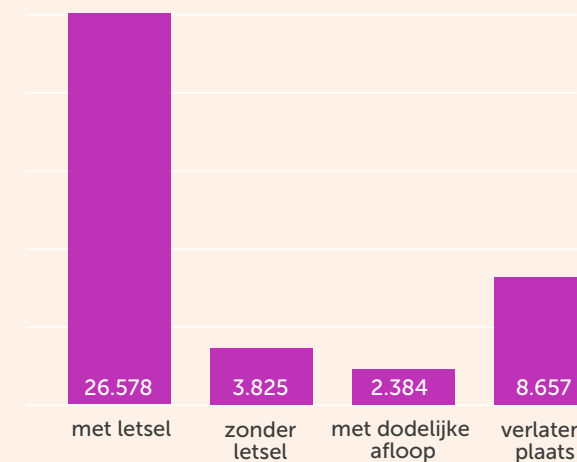
Ontwikkeling (2019-2024) en prognose (2040-2060) matig en ernstig verkeersgewonden

Bron: SWOV, 2025

Jaarlijkse aanmeldingen van verkeersslachtoffers (gemiddeld 2023 - 2025)

Bron: SHN aanmeldingen

Positie slachtoffers in wetgeving verbeterd

Er zijn verschillende politieke ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving die de positie van slachtoffers moeten verbeteren. Slachtofferhulp Nederland volgt deze ontwikkelingen; reageert op consultaties voor wetgeving en blijft zich vanuit haar expertise en ervaringen met vele slachtoffers als de belangenbehartiger voor slachtoffers inzetten. Er zijn in deze trendrapportage al een aantal ontwikkelingen voorbij gekomen. Hieronder nog enkele belangrijke aanvullingen:

Minister streeft naar verbetering slachtofferrechten

De Meerjarenagenda Slachtofferbeleid 2025-2028 van het ministerie van Justitie en Veiligheid stelt zich ten doel om:

1. Het slachtofferbewustzijn te vergroten.
2. Slachtoffers een duidelijke rechtspositie te geven.
3. Slachtoffers betere bescherming te geven.
4. Te zorgen voor een evenwichtig schadeverhaal.
5. Te zorgen voor goede ondersteuning.

Als speerpunt uit het [coalitieakkoord](#) is opgenomen dat het schadeverhaal voor slachtoffers moet worden verbeterd met onder meer een laagdrempelige procedure naast het strafproces. Daarnaast wordt ingezet op maatregelen om seksuele misdrijven met minderjarige slachtoffers sneller achter gesloten deuren te laten plaatsvinden en hun namen vaker te coderen. In het voorjaar van 2025 verscheen de [eerste voortgangsbrief Meerjarenagenda Slachtofferbeleid](#).

Belangrijke verbeteringen voor slachtoffers in nieuw Wetboek van Strafvordering

Het Wetboek van Strafvordering bevat regels voor het opsporen, vervolgen en berechten van strafbare feiten, en regels voor de tenuitvoerlegging van opgelegde straffen en maatregelen. Het bevat ook alle rechten en mogelijkheden van slachtoffers. Het huidige

wetboek is ingevoerd in 1926, en wordt in zijn geheel gereviseerd. Het nieuwe wetboek treedt waarschijnlijk in 2029 in werking. Het nieuwe wetboek wordt aangepast op nieuwe vormen van criminaliteit, moet doorlooptijden verkorten en jurisprudentie codificeren. Het bevat ook een aantal belangrijke verbeteringen voor slachtoffers. Zo wordt in de wet vastgelegd dat strafvordering moet plaatsvinden op een wijze die recht doet aan de belangen van slachtoffers. Als de wet eenmaal in werking is getreden kunnen slachtoffers bezwaar maken als kennisnemen van processtukken niet wordt toegestaan. Benadeelden kunnen in de toekomst in hoger beroep bij de strafrechter tegen een afwijzing van het verzoek tot schadevergoeding boven € 1.750,-, wat als gevolg heeft dat slachtoffers er zeker van zijn dat de schade wordt vergoed indien toegewezen. Deze, en andere, verbeteringen zijn opgenomen in de vaststellingswetten die al zijn aangenomen. Momenteel is, als onderdeel van dit wetgevingstraject, aanvullend een voorstel in behandeling waardoor de positie van slachtoffers nog verder wordt verbeterd. In deze tweede aanvullingswet worden maatregelen voorgesteld die de aanwezigheid van slachtoffers tijdens de zitting moeten gaan bevorderen, en wordt de positie van slachtoffers in de fase van de tenuitvoerlegging verder verbeterd. De wet doet verder een voorstel om mediation en andere vormen van herstelrecht te bevorderen. Al met al bevat het nieuwe wetboek een significant aantal verbeteringen in de positie van slachtoffers en benadeelden. Het is dan ook belangrijk dat invoering zo snel mogelijk plaatsvindt. Meer informatie is hier te vinden: [nieuw Wetboek van Strafvordering](#).

Nieuwe wet moet sport veiliger maken

De Wet Integere Sport regelt de oprichting van de nieuwe, onafhankelijke organisatie Integere Sport

Nederland (ISN). Deze instantie gaat onderzoek doen naar integriteitsschendingen en adviseert sportverenigingen- en sportbonden over de opvolging hiervan. In het ISN worden het huidige Centrum Veilige Sport Nederland (CVSN) en de Dopingautoriteit samengevoegd. Het wetsvoorstel werd in juni 2026 goedgekeurd door de ministerraad en is voor advies naar de Raad van State gestuurd. Daarna wordt het wetsvoorstel ingediend bij de Tweede Kamer. Slachtofferhulp Nederland voert gesprekken met de Directie Sport van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de kwartiermakers over de inrichting van het ISN en het belang van slachtoffer-sensitieve nazorg. Bekijk hier de [reactie van Slachtofferhulp Nederland](#) op het [wetsvoorstel Integere Sport](#).

Nieuwe wetgeving mensenhandel

Dit wetsvoorstel wijzigt het Wetboek van Strafrecht vanwege de modernisering en verruiming van de strafbaarstelling van mensenhandel. Het wetsvoorstel heeft [twee doelen](#):

1. De vereenvoudiging en verduidelijking van de bestaande strafbepaling. De samenhang tussen de verschillende delictsvormen wordt verbeterd en de juridische kwalificaties en strafmaxima sluiten beter aan bij de aard van de gedragingen.
2. Een verruiming van de strafrechtelijke aansprakelijkheid. Er wordt een nieuwe strafbaarstelling geïntroduceerd voor ernstige benadeling, waarmee strafrechtelijk kan worden opgetreden tegen ernstige misstanden in de arbeidssfeer, zoals de langdurige uitbuiting van arbeidsmigranten. Ook wordt de strafbaarstelling voor het profiteren van mensenhandel verbreed, zodat profiteurs effectiever kunnen worden vervolgd en bestraft. Gezien de directe raakvlakken met de bescherming van en ondersteuning aan slachtoffers van mensenhandel

Voorwoord van Rosa Jansen

Aantal slachtoffers fors toegenomen

Stijging inwonertal leidt tot meer slachtoffers

Meer behoefte aan slachtofferhulp

Behoeften slachtoffers steeds beter in beeld

Meldingen huiselijk en seksueel geweld fors gestegen

Online criminaliteit maakt 2,5 miljoen slachtoffers

Verkeersongevallen hebben grote impact op het leven

Positie slachtoffers in wetgeving verbeterd

Voorwoord van Rosa Jansen

Aantal slachtoffers fors
toegenomen

Stijging inwonertal leidt tot
meer slachtoffers

Meer behoefte aan
slachtofferhulp

Behoeften slachtoffers
steeds beter in beeld

Meldingen huiselijk en sek-
sueel geweld fors gestegen

Online criminaliteit maakt
2,5 miljoen slachtoffers

Verkeersongevallen hebben
grote impact op het leven

Positie slachtoffers in
wetgeving verbeterd

en ernstige benadeling is dit voor slachtoffers een belangrijk wetsvoorstel. Slachtofferhulp Nederland volgt en bereidt zich voor op de implementatie van deze nieuwe wetgeving en de daarbij behorende ondersteuning aan deze groep slachtoffers.

Privacy van slachtoffers: van nieuwe regels naar de praktijk

Sinds 1 juli 2025 zijn de regels voor de bescherming van slachtoffergegevens in het strafproces aangescherpt. Gegevens zoals een woonadres, telefoonnummer, e-mailadres en BSN worden sindsdien in beginsel niet meer opgenomen in processtukken, tenzij ze noodzakelijk zijn voor een rechterlijke beslissing. We zijn inmiddels een jaar onderweg. Daarmee verschuift de aandacht van nieuwe regels naar de vraag wat deze in de praktijk opleveren: worden persoonsgegevens daadwerkelijk minder vaak gedeeld en voelen slachtoffers zich hierdoor beter beschermd? [Het WODC werkt aan de monitoring en evaluatie van de regeling](#); het besluit wordt na vijf jaar geëvalueerd. Ook vanuit Europa blijft de privacy van slachtoffers in beweging. De herziene [EU-wet Victims' Rights Directive](#) bevat nieuwe bepalingen over de bescherming van persoonsgegevens van slachtoffers (zie hierna bij Hernieuwde EU-richtlijn slachtofferrechten). De Nederlandse regels van 2025 vormen daarmee niet het eindpunt. Bij de implementatie van de richtlijn wordt opnieuw gekeken of en waar aanvullende bescherming nodig is. De komende jaren wordt daarmee duidelijk of de nieuwe Nederlandse aanpak in de praktijk werkt én welke nieuwe Europese ontwikkelingen daarop voortbouwen.

Hernieuwde EU-richtlijn slachtofferrechten

De rechten van slachtoffers krijgen in Europa opnieuw een impuls. In juni 2026 is de herziene Victims' Rights Directive ([VRD](#)) definitief vastgesteld (zie ook het [wij-](#)

[zigingsvoorstel](#)). De richtlijn versterkt onder meer het recht op informatie, ondersteuning en bescherming en bevat nieuwe maatregelen om slachtoffers beter in staat te stellen hun rechten uit te oefenen. Zo wordt het eenvoudiger om aangifte te doen, wordt de bescherming van persoonsgegevens versterkt en komt er een EU-brede hulplijn voor slachtoffers (116 006). Nederland kent al een uitgebreid stelsel van slachtofferrechten en heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in de versterking daarvan. De herziene Victims' Rights Directive bouwt dan ook deels voort op voorzieningen die in Nederland al bestaan. Tegelijkertijd brengt de EU-richtlijn ook voor Nederland nieuwe verplichtingen en aandachtspunten met zich mee. De komende jaren staan daarom in het teken van de implementatie van de nieuwe regels én van de verdere verbetering van de uitvoering in de praktijk.

Schadeverhaal wordt toegankelijker en beter voorspelbaar

Voor slachtoffers is het schadeverhaal een belangrijk onderdeel van herstel en erkenning. Tegelijkertijd kan het binnen het strafproces complex zijn om schade te onderbouwen en vast te stellen. De afgelopen jaren is daarom steeds meer aandacht voor normering en standaardisering. De commissie-Donner deed in 2023 aanbevelingen om de behandeling van schadevergoedingsvorderingen in het strafproces te verbeteren. Het in 2025 verschenen onderzoeksrapport [Doen wat kan](#) bouwt hierop voort en onderzoekt welke vormen van normering kunnen bijdragen aan een betere en meer voorspelbare behandeling van schadevorderingen. Een concrete ontwikkeling is 'de Rotterdamse Schaal'. Sinds 1 januari 2026 hanteert de Rechtspraak hiervoor [aanbevelingen](#). 'De Rotterdamse Schaal' geeft per type en ernst van letsel of persoonsaantasting een indicatie van een passend smartengeldbedrag. Dit biedt meer

houvast bij de begroting van immateriële schade en kan bijdragen aan meer consistentie in de rechtspraak. Voor slachtoffers kan dit meer duidelijkheid geven over de hoogte van een te verwachten vergoeding. De komende periode wordt in de praktijk ervaring opgedaan met de toepassing van 'de Rotterdamse Schaal'. Hieruit zal duidelijk worden in hoeverre deze daadwerkelijk leidt tot meer voorspelbaarheid en consistentie en hoe de toepassing zich verder ontwikkelt. De ontwikkeling gaat verder dan alleen de hoogte van een schadevergoeding. Het rapport 'Doen wat kan' brengt ook knelpunten in kaart bij de behandeling van schadevorderingen en doet aanbevelingen om deze behandeling te verbeteren. De komende periode zal blijken welke van deze aanbevelingen worden overgenomen en hoe deze hun weg vinden naar de praktijk. Tegelijkertijd zijn er al concrete beleidsontwikkelingen gericht op het daadwerkelijk ontvangen van schadevergoeding. Zo wordt de [ongemaximeerde voorschotregeling uitgebreid naar meer ernstige geweldsdelicten](#), waardoor slachtoffers minder afhankelijk zijn van de betalingsbereidheid van de dader. De bredere trend is daarmee dat steeds meer wordt gekeken naar de hele route van schadevaststelling en behandeling tot daadwerkelijke betaling. Voor slachtoffers moet het schadeverhaal niet alleen juridisch mogelijk zijn, maar ook duidelijk, voorspelbaar, toegankelijk en effectief.

